

8 Mart Dünya Kadınlar Günü!

Elk Müh. Gülefer Mete

gulefer.mete@emo.org.tr

8 Mart 1857'de New York'ta tekstil işçisi kadınlar, 16 saatlik çalışma saatleri, düşük ücret ve insanlık dışı çalışma koşulları sebebiyle greve çıktılar.

22 Kasım 1909'da, İLGWU'ya bağlı Local 25 Sendikası, genel grev çağırısı yaptı.

25 Kasım 1909'da yaklaşık 40 bin işçiyi istihdam eden, New York ve civarı, Philadelphia ve Baltimore'dan 600 gömlek fabrikasında çalışan, yüzde 80'i kadın, 20 bin gömlek işçisi greve çıktı. ABD tarihi belgelerinde "en büyük kadın grevi" olarak adlandırılan grev, Şubat 1910'da sona erdi. Çoğu talepleri kabul edildi. Sadece bir şirket sözleşme imzalamayı reddetti: Triangle Gömlek Firması...

25 Mart 1911, Asch binasının son üç katında faaliyet gösteren Triangle Gömlek Firması'nda sönmemiş bir sigara izmaritinden kaynaklandığı tahmin edilen yangın sekizinci katta başladı. Kağıt ve kumaş artıklarıyla dolu olan atölyede yangın hızla yayıldı ve önce dokuzuncu katı sonra onuncu katı sardı. Ne olup bittiğini anlayamadan kaçışmalar başladı. Asansörlere, yangın merdivenlerine koşuldu. Ancak sadece bir asansör çalışır haldeydi ve yangın merdivenlerine açılan kapılar kilitliydi. Zaman alevlerden yanaydı...

Hayatını kaybeden 146 kişiden 129'u kadın, bunların 48'i sendika üyesiydi.

5 Nisan 1911, 80.000 bin kişilik bir cenaze yürüyüşü düzenlendi. Kadın Sendikalar Birliği ve Local 25 Sendikası matem yürüyüşünü protestoyla birleştirdi.

1910 yılı, II. Enternasyonal, Danimarka'nın Kopenhag kentinde toplandı. Almanya Sosyal Demokrat Partisi önderlerinden Clara Zetkin, 8 Mart'ın "Internationaler Frauentag" (International Women's Day - Dünya Kadınlar Günü) olarak anılması önerisini getirdi ve öneri oy birliğiyle kabul edildi.

19 Mart 1911, Dünya Kadınlar Günü ilk kez Avusturya, Danimarka, Almanya ve İsviçre'de anıldı. Gösterilere yüz binlerce kadın katıldı, oy verme, seçme seçilme, meslek edinme ve mesleki eğitim görme hakkı istedi.

1917, Rus emekçi kadınlar "Ekmek ve gül istiyoruz" sloganlarıyla sokaklara çıktı. Jülyen takvimine göre o gün 23 Şubat, Miladi takvime göre bu tarih 8 Mart'a denk geliyordu.

Tarihin bu noktasında kadınları hatırladık! Aslında hatırlanmadılar onlar kendilerini yine yeniden anlatmak zorunda kaldılar, bunun içinde alanlara çıktılar.

Kadınlar hane içi ihtiyaçları üretirken, bir süredir ve yaşadığımız zaman diliminde kapitalizmin, tarihin başka dönemlerinde başka yapıların da istediği iş gücünü de ürettiler. Savaşlar olduğunda ölen erkekler yerine, ekonomik krizler yaşandığında ucuz iş gücü olarak da hep yedekte tutuldular.

Bilinen tarih boyunca onlar hep haneyi çekip çeviren oldular. Ama görünmeyen bu hane içi emeklerini yine mevzu bahis edemediler.

Kapitalizm döneminin ücrete dayalı emek sömürüleri için alanlara

çıkıldılar.

Bugün tarihte niçin kadınlar yoktur diyorsak, kadının hane içi işlerden sorumlu tutulmasının sonucudur bu.

1789 Fransız ihtilalinde en ön sırada kadınlar vardı. Giyotine gönderilmişlerdi, fakat oy kullanma hakkının dışında bırakılmışlardı.

Kendileri olmaları değil, birinin eşi, kızı, kardeşi olmaları istenmişti.

Kamusal alanda değil hane içinde kalmaları istenmişti.

Aristoteles doğurabilirsen ancak sen olamazsın demişlerdi.

Bugün artık muhafazakarlaşan ve "Erk"i elinden bırakmak istemeyen iktidarlar tarafından yeni bir erkeklik restorasyonu yapılırken, kadınlar ve dahi bir kısım erkeklerde uyanmıştır.

Erkekler artık kendilerine "Neden?" diye sormaktadır. Egemenin kendi konforunu sağlama çabasından başka bir şey olmayan bu eşit olmayan ilişkide kendisinin de egemenin bir aracı olduğunun ayırıcına varmıştır.

"Erk"i elinde bırakmak istemeyen iktidarların kendilerine yüklediği ve yeniden yeniden yarattığı "kadınlık" ve "erkeklik" rollerinin dışında bir şeyinde mümkün olacağını bilmektedir.

Bugün artık "Anaerkil" diye bir dönemin hiç yaşanmadığı, ama eşitlikçi bir iş bölümünün dün olduğunu ve bugünde olabileceğini biliyorken "ataerkiyi" yaşatmak gibi lüksümüz yoktur.

"Adalet";

"Özgürlük";

"Eşitlik"; hepsi ve herkes için olduğunda dünya daha güzel bir yer olacaktır.